

SÖKANDE

Enthavs Schakt Entreprenad AB, 556455-3682
Kämpevägen 20
553 02 Jönköping

MOTPART

Aneby Miljö & Vatten AB, 556621-6650
Box 25
578 21 Aneby

SAKEN

Överprövning av en upphandling enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen inte får avslutas innan ny anbudsprövning vidtagits, varvid Enthavs Schakt Entreprenad AB:s anbud inte ska förkastas enligt någon av de grunder som anges under rubriken BAKGRUND, Tilldelningsbeslutet m.m.

BAKGRUND

Aneby Miljö & Vatten AB (Amaq) har inlett ett förenklat upphandlingsförfarande som benämns Aneby – Ralingsås, VA – Överföringsledningar, Etapp 1 (projektnr 261726). Upphandlingen avser särskilt en generalentreprenad (utförandeentreprenad) som omfattar markarbeten för förläggning av överföringsledningar med tillhörande pumpstationer mellan Aneby och Ralingsås, nybyggnad av LTA-system eller likvärdigt i Ralingsås by, nybyggnad av mindre VA-nät inom Aneby tätort samt återställningsarbeten. Genom tilldelningsbeslut har annan leverantör än Enthavs Schakt Entreprenad AB (bolaget) antagits och bolagets anbud har förkastats. Bolaget har ansökt om överprövning.

Dok.Id 183208

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

Förfrågningsunderlaget

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Ersättningsformen ska vara fast pris utan index- och valutareglering. Lagstadgad mervärdesskatt redovisas separat. Huvudanbudet ska avges enligt förfrågningsunderlaget. Inga reservationer får lämnas i huvudanbudet. Huvudanbud innehållande reservation och/eller annan förutsättning som innebär avsteg från förfrågningsunderlaget kommer att förkastas. Alternativa utföranden är inte tillåtna. Kompletterande uppgifter ska lämnas inom tre dagar efter anfordran. Kompletterande uppgift som kan begäras är:

- Försäkringsbevis för gällande allrisk- och ansvarsförsäkring
- Uppgift om eventuell underentreprenör (UE)
- Översiktlig tidplan
- Prissatt mängdförteckning

Som tilldelningsgrund tillämpas lägsta pris.

Anbuds form och innehåll (AFB.31)

Anbud ska innehålla:

- Referensuppdrag enligt AFB.52
- Riskintyg alternativt kreditintyg eller motsvarande enligt AFB.52
- Av Skatteverket ifylld blankett SKV 4820, inte äldre än tre månader räknat från sista anbudsdag
- Uppgift om adress, till vilken eventuellt kompletterande förfrågningsunderlag och underrättelse om tilldelningsbeslut kan skickas
- Kvalitets- och miljöledningssystem
- Namn på ombud, platschef, kvalitetsansvarig och miljöansvarig

Anbud ska vara undertecknat av firmatecknare eller person med rättighet att teckna anbud, detta ska i förekommande fall styrkas med intyg. Anbud ska vara skriftligt, avfattat på svenska och redovisas i svensk valuta. Anbud ska vara komplett och innehålla samtliga begärda uppgifter i föreskriven form.

Ofullständigt anbud kan komma att förkastas. Anbud ska lämnas elektroniskt enligt AFB.34.

Prövning av anbudsgivare och anbud (AFB.5–AFB.53)

Anbudsprövningen genomförs i tre steg. Först prövas om anbudsgivare uppfyller kraven enligt AFB.31. Anbud från anbudsgivare som uppfyller dessa krav är kvalificerade för bedömning av lämplighet enligt AFB.52. De som klarar dessa krav prövas enligt AFB.53.

Prövning av anbudsgivares lämplighet kommer att ske med avseende finansiell och ekonomisk ställning samt teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga.

Anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning

Anbudsgivaren ska ha en stabil ekonomisk bas. Företaget ska ha minst kreditbetyg A enligt Dun & Bradstreet eller minst riskklass tre enligt Upplysningscentralens företagsupplysning (UC) eller motsvarande.

Anbudsgivarens tekniska förmåga, kapacitet och yrkeskunnande

Prövning av uppdragsorganisationens kapacitet, kompetens och erfarenhet från utförande av entreprenader avseende överföringsledningar, dricksvatten och spillvatten, med pumpstationer. Uppdragsorganisationen ska sammantaget ha erforderlig förmåga för att med största sannolikhet fullgöra uppdraget med god kvalitet inom uppställda tidsramar och på de villkor som i övrigt uppställs i dessa administrativa föreskrifter.

Anbudsgivare ska i sin verksamhet ha:

- System för kvalitetsstyrning som följer intentionerna enligt SS-EN 9001
- System för miljöstyrning som följer intentionerna enligt SS-EN 14001.

- System som arbetar med arbetsmiljöfrågor på ett väl strukturerat sätt.

Föreslagenorganisation för entreprenaden ska ha förmågan att genomföra entreprenaden med gott resultat. Organisationen ska redovisas i anbudet (anbudsformuläret). I organisationen för entreprenaden ska minst nedanstående tjänster ingå, organisationen kan även omfatta UE om sådan tjänst nyttjas för betydande delar. En person ska anges för vardera tjänst (A och B) enligt nedan. Samtliga krav för tjänsterna ska vara uppfyllda.

A: Platschef ska ha minst fem års erfarenhet av anläggningsprojekt som platschef eller arbetsledare samt ska i denna roll ha erfarenhet av byggnation av trycksatta vatten- och avloppsledningar av PE samt självfallsledningar i blandade system. Personen med denna tjänst ska finnas på plats minst tre arbetsdagar av fem då arbete pågår.

B: Anläggningsarbetare (minst en stycken) ska ha minst fem års erfarenhet av anläggningsarbete samt erfarenhet av byggnation av trycksatta vatten- och avloppsledningar av PE samt självfallsledningar i blandade system.

Ovanstående krav redovisas genom referensprojekt och CV/intyg. Ovanstående tjänster (A och B) i organisationen ska vardera ha varit delaktiga i minst tre godtagbara referensprojekt med aktuell arbetsuppgift som i denna entreprenad. Minst två av projekten ska innehålla arbeten med trycksatta vatten- och avloppsledningar (dimension högre än eller lika med 110 mm). Minst ett av projekten ska innehålla arbeten med Lågtrycksavloppssystem där projektet omfattade fler än tio anslutna LTA-enheter (villapumpstationer). Minst tre och maximalt sex godtagbara referensprojekt redovisas i anbudet. För att referensprojekt ska vara godtagbart ska det förutom specifika krav för tjänst (A och B) uppfylla följande:

- Godtagbart resultat har erhållits
- Vara utfört under de tio senaste åren
- Någon av tjänsterna A eller B ska ha varit delaktiga i betydande omfattning
- Kontaktperson med telefonnummer ho aktuell beställare anges

Amaq kommer att verifiera att angivna referensobjekt är godtagbara, detta kan t.ex. ske genom kontakt med referenter. CV (meritförteckning) som innehåller uppgifter så att ovanstående uppgifter kan styrkas och verifieras. CV redovisas minst för tjänsterna A och B.

Enbart de anbud som uppfyller samtliga i förfrågningsunderlaget ställda krav på anbudsgivare enligt AFB.52 kommer att kvalificeras för utvärdering, varvid det anbud som innehåller det lägsta anbudspriset kommer att antas.

Tilldelningsbeslut m.m.

Av tilldelningsbeslutet med tillhörande handlingar framgår bl.a. följande. I upphandlingen lämnade sju leverantörer anbud varav sex ansågs kvalificerade. Vid utvärderingen antogs anbudet från Kanonaden Entreprenad AB (Kanonaden) med motiveringen att Kanonaden har uppfyllt alla ställda krav samt inkommit med lägst anbudspris av de kvalificerade anbudsgivarna. Bolagets anbud förkastades med motiveringen att dess anbud inte uppfyller ställda krav.

Efter förfrågan från bolaget har Amaq lämnat följande motivering till varför bolagets anbud förkastats:

Under AFB.31

”Anbudet ska vara undertecknat av firmatecknare eller person som med rättighet att teckna anbud, detta ska i förekommande fall styrkas med intyg”

Anbudet är undertecknat med Patrik Enthav, firmatecknare för Enthav är:

- Enthav Bengt Göran Krister
- Enthav Monika Ingegerd Elsa
- Eller av styrelsen

Under AFB.52

”Företaget skall ha kreditbetyg A enligt Dun & Bradstreet eller minst riskklass tre (3) enligt Upplysningscentralens företagsupplysning (UC) eller motsvarande”.

Detta är ett ska-krav och vi saknar detta dokument.

” Prövning av uppdragsorganisationens kapacitet, kompetens och erfarenhet från utförande av entreprenader avseende överföringsledningar, dricksvatten och spillvatten med pumpstationer”

Referensuppdragen styrker inte att företaget har arbetat med överföringsledningar, spillvatten eller pumpstationer.

”Minst två av projekten ska innehålla arbeten med trycksatta vatten- och avloppsledningar (dim >110 mm). ”

Referensuppdragen styrker inte att företaget har arbetat med trycksatta avloppsledningar.

YRKANDEN

Bolaget yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse skett genom ny utvärdering, varvid bolagets anbud ska antas. I andra hand yrkar bolaget att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om.

Amaq anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget

Inställning

Amaq har brutit mot LUF genom att felaktigt förkasta bolagets anbud. Eftersom bolagets anbud innehöll det lägsta anbudspriset, så skulle det ha antagits om det gått vidare till utvärdering. Bolaget har således lidit eller kan komma att lida skada i LUF:s mening.

Bolaget fick först tre dagar efter tilldelningsbeslutet informationen om skälen till att dess anbud förkastats. Eftersom Amaq fått komplettera sitt tilldelningsbeslut borde bolaget ha fått komplettera sitt anbud.

Undertecknande av anbud

Enligt förfrågningsunderlaget skulle anbudsformuläret vara undertecknat av behörig företrädare. Bolagets anbud har undertecknats av Patrick Enthav, som är behörig företrädare för bolaget. Anledningen till att just han undertecknat bolagets anbud är att han har gjort så under flera år och det är han som arbetar med bolagets samtliga anbud och avtal. Patrick Enthav är delägare och ordinarie styrelseledamot i bolaget. Han har även ställningsfullmakt att underteckna handlingar av det slag som är aktuella i målet.

I förfrågningsunderlaget finns motstridiga uppgifter i de administrativa föreskrifterna respektive anbudsformuläret vad gäller undertecknande av firmatecknare eller behörig företrädare. I anbudsformuläret nämns endast behörig företrädare. Bolaget skulle rätteligen beretts tillfälle att komplettera med eventuell saknad information.

Bolaget åberopar en fullmakt, daterade den 6 oktober 2014 samt undertecknad av Göran Enthav och Monica Enhav, enligt vilken Patrick Enthav har ställningsfullmakt att företräda bolaget.

Kreditbetyg, riskklass eller motsvarande

Bolaget har bifogat relevant dokument till sitt anbud.

CV och Referensuppdrag

Bolaget har utfört långt mer komplicerade entreprenader än den som är aktuell i upphandlingen, varav ett fåtal har redovisats. Bolaget skulle rätteligen ha beretts tillfälle att komplettera med eventuell saknad information angående åberopade entreprenader.

Bolaget har avseende sina referensuppdrag bl.a. nämnt avloppspumpar, processvatten, fjärrvärmeentreprenad, sprinklerledning, Uv-system samt brandpostledningar. Alla dessa ledningsarbeten är trycksatta och långt mer tekniskt komplicerade än vad som efterfrågas i upphandlingen.

Bolaget har bifogat CV för de befattningshavare som efterfrågas som styrker mer än 5 års erfarenhet, med referensuppdrag. Samtliga redovisade projekt innehåller trycksatta vatten- och avloppsledningar. Den vinnande anbudsgivaren Kanonaden har inte i sitt anbud redovisat de uppgifter Amaq gör gällande att bolaget skulle ha redovisat. I denna del bör beaktas att bolaget redovisat långt mer avseende sina referensuppdrag än vad den vinnande anbudsgivaren Kanonaden gjort.

Amaq

Inställning

Bolagets anbud uppfyller inte samtliga obligatoriska krav i upphandlingen till skillnad från övriga sex anbud som lämnats av bolagets konkurrenter. Mot bakgrund härav har Amaq inte brutit mot LUF på sätt som medför att bolaget lider eller kan komma att lida skada i LUF:s mening.

Den 16 oktober 2015 begärde bolaget närmare upplysningar om skälen för att dess anbud förkastats. Amaq redogjorde skriftligt för skälen den 19 oktober 2015. De efterfrågade upplysningarna har således lämnats i god tid.

Undertecknande av anbud

Patrick Enhav är inte firmatecknare för bolaget och erforderlig fullmakt har inte getts in till Amaq. I förfrågningsunderlaget framgår att rätten att underteckna anbud i förekommande fall ska styrkas med intyg, vilket bolaget inte

gjort. Anbudet uppfyller alltså inte det uppställda obligatoriska kravet. Bolaget har inte rätt att i efterhand komplettera sitt anbud.

Anbudsformuläret är enbart en arbetsmall som ska förenkla givandet av anbud. Formuläret är inte fullständigt och kan inte under några omständigheter anses ersätta förfrågningsunderlaget.

Kreditbetyg, riskklass eller motsvarande

Det är riktigt att bolaget lämnat in en kreditupplysning tillsammans med sitt anbud, inom rätt tid. Kreditupplysningen är från Bisnode Kredit AB och av den framgår att bolaget har nummer sju – kreditvärdig. Amaq anser dock att den ingivna kreditupplysningen inte motsvarar förfrågningsunderlagets krav.

CV och Referensuppdrag

Bolaget har inte visat att det har kapacitet, kompetens och erfarenhet avseende överföringsledningar och dricksvatten med pumpstationer. Därmed har bolaget inte visat att det med största sannolikhet kan fullgöra uppdraget på ett godtagbart sätt. Det framgår varken av CV eller referensprojekt att platschef och anläggningsarbetarna har den nödvändiga erfarenheten av byggnation av trycksatta vatten- och tryckavloppsledningar av PE. Vidare framgår att platschefen och minst en anläggningsarbetare ska ha varit delaktiga i minst tre godtagbara referensprojekt med aktuell arbetsuppgift som i den i upphandlingen aktuella entreprenaden. Minst två av projekten ska innehålla arbeten med trycksatta vatten- och avloppsledningar. Bolaget har dock inte visat att något av projekten innehåller sådana arbeten, varför de obligatoriska kraven inte heller i denna del är uppfyllda.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 1 kap. 24 § LUF anges att upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap. 12 § LUF framgår följande. En upphandlande enhet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Enheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2013 ref. 5 uttalat bl.a. följande. Av 16 kap. LOU framgår att domstolsprocessen i ett upphandlingsmål inleds genom en ansökan och att processen avser en överprövning av den upphandling som klandras i ansökningen. Överprövningen tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU. Vid bifall ska domstolen besluta antingen att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan den har rättats. Domstolen är inte beroende av yrkande från parterna när den ska avgöra vilken av dessa åtgärder som den ska besluta om (RÅ 2005 ref. 47) och den som fått bifall till sin ansökan har inte rätt att föra talan mot domstolens val av åtgärd (HFD 2012 ref. 2).

Av EU-domstolens praxis (jfr domstolens dom i målet C-532/06, Lianakis, och där gjorda hänvisningar) framgår bl.a. följande. Anbud ska prövas enligt föreskrivna tilldelningskriterier efter att den upphandlande myndigheten kontrollerat lämpligheten hos de leverantörer som inte ska uteslutas. Det är

teoretiskt sett inte uteslutet att kontrollen av anbudsgivarnas lämplighet och tilldelningen av kontraktet kan äga rum samtidigt. Det är dock fråga om två skilda moment som omfattas av olika bestämmelser. Den upphandlande myndigheten ska nämligen vid kontrollen av anbudsgivarnas lämplighet utgå från kriterierna avseende leverantörers ekonomiska samt tekniska och yrkesmässiga kapacitet (kallade ”kriterier för kvalitativt urval”). Tilldelningen av kontraktet däremot genomförs mot bakgrund av kriterierna lägsta pris eller det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Vad som ovan anges avseende LOU gäller på motsvarande sätt vid tillämpning av LUF.

Förvaltningsrättens bedömning – Undertecknande av anbud

Kommunen har i förfrågningsunderlaget inte uppställt krav på att behörig firmatecknare ska underteckna anbudet. I stället har angivits att anbudet ska undertecknas av en behörig företrädare. När ett sådant krav har ställts ska allmänna civilrättsliga regler tillämpas för att bedöma behörigheten (se bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 1 februari 2012 i mål 3805-11). En anställd kan genom sin ställning ha behörighet att avge anbud. Likaså kan en anställd eller någon annan ges muntlig eller skriftlig fullmakt att företräda bolaget, Kammarrätten i Jönköpings dom den 27 november 2013 i mål nr 1853-13.

I förfrågningsunderlaget anges att anbud ska vara undertecknat av firmatecknare eller person med rättighet att teckna anbud, detta ska i förekommande fall styrkas med intyg. I anbudsformuläret finns plats för underskrift och namnförtydligande avseende behörig företrädare. Det anges inte närmare i vilka förekommande fall behörigheten ska styrkas med intyg.

I enlighet med de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF krävs att det klart framgår av relevant föreskrift i förfrågningsunderlaget under vilka förutsättningar bristande uppfyllelse från leverantörens sida kan leda till att anbudet förkastas. Det har i förfrågningsunderlaget inte klart angivits när intyg om rätt att underteckna anbud ska bifogas leverantörens anbud och det har inte heller uppställts något krav på att anbudet ska undertecknas av behörig firmatecknare. Vid sådana förhållanden har förvaltningsrätten att pröva om bolaget utifrån angivna omständigheter förmått göra sannolikt att Patrick Enthav, vid tiden för anbudslämnandet var behörig företrädare för bolaget.

Patrick Enthav är arbetschef (kalkyl/arbetschef) och var inte firmatecknare i bolaget när anbudet lämnades.

Bolaget har obesträtt uppgett att Patrick Enthav har undertecknat likvärdiga anbud tidigare och det har även åberopat av behörig firmatecknare undertecknad fullmakt. Bolaget får därmed anses ha gjort sannolikt att Patrick Enthav är och har varit behörig företrädare för bolaget. Amaq har därför inte haft skäl att förkasta bolaget p.g.a. av brister avseende undertecknandet av dess anbud.

Förvaltningsrättens bedömning – Kreditbetyg, riskklass eller motsvarande
Bolaget har i denna del gjort gällande att dess kreditupplysning från Bisnode Kredit AB motsvarar sådant kreditbetyg eller riskklassificering som anges i förfrågningsunderlaget. Amaq har besträtt att bolagets bifogade kreditupp-

lysning, kan anses motsvara de som anges i förfrågningsunderlaget, dock utan att närmare utveckla skälen härför. Enligt förvaltningsrättens mening har bolaget gjort sannolikt att det uppfyller förfrågningsunderlagets krav i denna del.

Förvaltningsrättens bedömning – CV och Referensuppdrag

Bolaget gör i denna del gällande att det lämnat föreskrivna uppgifter i CV och att det lämnat godtagbara referensuppdrag. Amaq har bestritt detta och bl.a. angivit att det varken av CV eller referensprojekt framgår att platschef och anläggningsarbetarna har den nödvändiga erfarenheten av byggnation av trycksatta vatten- och tryckavloppsledningar av PE.

Bolaget har redovisat CV för befattningshavare med rätt antal års erfarenhet och har redovisat rätt antal referensuppdrag som sträcker sig över relevant tidsperiod. Amaq synes närmast grunda sin inställning på att beskrivna referensuppdrag, som åberopas till styrkande av såväl bolagets som aktuella befattningshavares tekniska och yrkesmässiga kapacitet, inte är beskrivna på ett sådant sätt att det redan av beskrivningen kan avgöras om leverantören och dess befattningshavare har relevant erfarenhet. Att CV och beskrivning av referensuppdrag måste utformas på ett sådant sätt att kontakt inte behöver tas med åberopade referenter för att kontrollera om leverantören uppfyller ställda krav framgår dock inte av förfrågningsunderlaget. Enligt förvaltningsrätten har bolaget således förmått göra sannolikt att det uppfyller förfrågningsunderlagets krav i denna del.

Förvaltningsrättens bedömning – sammantagen bedömning

Bolaget har förmått göra sannolikt att Amaq brutit mot LUF genom att felaktigt förkasta dess anbud. Bolaget här därmed lidit eller kan komma att lida skada i LUF:s mening. Felet i upphandlingen är inte hänförligt till upphandlingens konkurrensuppsökande fas. Rättelse är därför en tillräckligt ingripande åtgärd. Det finns således skäl att förordna att upphandlingen inte får

avslutas innan ny anbudsprövning vidtagits, varvid bolagets anbud inte ska förkastas enligt någon av de grunder som anges under rubriken BAKGRUND, Tilldelningsbeslutet m.m.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 D LOU)

Susanne Karlberg

Föredragande har varit Ulf Nordberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

